

ComAct

Bendruomenėms
pritaikyti veiksmai,
siekiant sumažinti
energetinį skurdą

Projektas finansuojamas Europos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizon2020“ lėšomis, paramos sutarties Nr. 892054.

PROBLEMA

Vidurio ir Rytų Europos regione bei buvusiose SSRS respublikose gyvena daugiau energetinį skurdą patiriančių žmonių, negu likusioje Europoje. Tai lemia šiam regionui būdingos santykinai aukštos energijos kainos palyginti su gyventojų pajamomis ir neefektyvus pastatų, šildymo sistemų bei buitinių prietaisų energijos vartojimas.

Iki 1990 m. daugiabučių namų savininke dažniausiai buvo valstybė. Dešimtajame dešimtmetyje įvykęs masinis butų privatizavimas lėmė šiandieninę būsto sektoriaus situaciją, kai daugiabučių savininkais dažniausiai yra privatūs asmenys.

Deja, privatizuojant butus nebuvo išlaikytos socialinės apsaugos priemonės: išnykus valstybės subsidijoms išaugo komunalinės ir energijos sąnaudos, prislėgdamos šeimos biudžetus. Tuo pat metu buvo atsisakyta socializmo laikų kolektyvinės pastatų priežiūros mechanizmų, o namų savininkų bendrijos daug kur nesusikūrė arba nunyko.

Norint atnaujinti daugiabučius, reikia butų savininkų sutarimo ir finansinių įsipareigojimų. Dėl nevienodos savininkų socialinės padėties energijos vartojimo efektyvumo priemonių įgyvendinimas daugiabučiuose Vidurio ir Rytų Europos regione tampa gan sudėtingu.

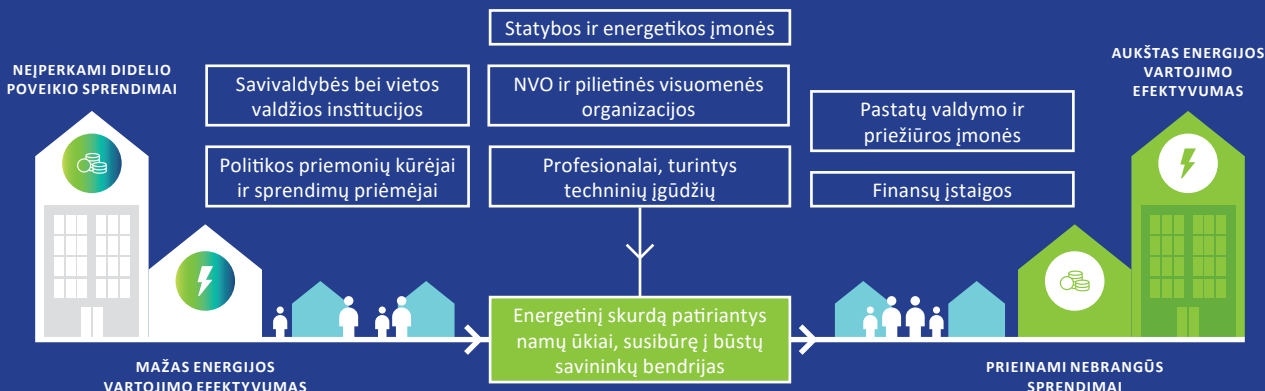
Norint pakeisti šią padėtį ir išspręsti susidariusią energetinio skurdo problemą, reikia pasitelkti naują požiūrį. Būtina reikšmingai sumažinti energijos kaštus bei padaryti taip, kad energetinio efektyvumo gerinimo priemonės atpigtų ir taptų prieinamos vartotojams.

TIKSLAI

„ComAct“ siekia Vidurio ir Rytų Europos regione bei buvusiose SSRS respublikose padėti didelio poveikio ir didelių sąnaudų (angl. high-impact and high-cost) energetinio efektyvumo pagerinimus daugiabučiuose padaryti prieinamus energetinį skurdą patiriančių žmonių bendruomenėms, o taip pat sukurti būtinas pagalbos sąlygas, kurios padėtų šiuos žmones išvaduoti nuo energetinio skurdo.

Istoriškai susiklostė, kad daugiabučiuose gyvena žmonės, gaunantys labai skirtingas pajamas. „ComAct“ nori atkreipti dėmesį į energetinį skurdą daugiabučių namų aplinkoje ir padėti spręsti problemą regione. Tam „ComAct“ nori suburti į „ekosistemą“ ir įgalinti veikti energetiniame skurde gyvenančių būstų savininkų bendruomenes kartu su svarbiausiais kitais vietos lygmens veikėjais, kad būtų galima energetiškai efektyviai atnaujinti daugiabučius namus, kuriuose gyvena žemesnių pajamų žmonės.

ComAct: prieinami nedidelių kaštų sprendimai siekiant aukšto energetinio efektyvumo, veikiant per bendruomenės

METODOLOGIJA

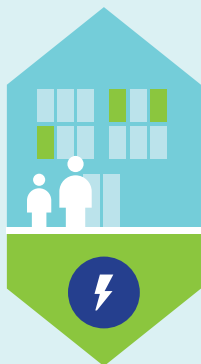
Per finansines, technines ir organizacines priemones „ComAct“ sieks paversti brangias didelio poveikio ir didelių sąnaudų energetinio efektyvumo priemones įperkamosiomis, kad jomis galėtų pasinaudoti vargingiau gyvenantys ir/arba energetinį skurdą patiriantys namų ūkiai. Kiekviena iš projekto priemonių prisidės prie mėnesinių finansinių įnašų (investicinių mokėjimų) mažinimo ir padidins atliktų investicijų efektyvumą bei užtikrins įvairialypę naudą.

Identifikavus vargingiau gyvenančias bendruomenes, „ComAct“ naudos tokias tris priemonių rūšis:

- 1** įgalins būstų savininkų bendruomenes veikti, suaktyvins jas,
- 2** kurs ir pritaikys finansines priemones mažas pajamas gaunančioms šeimoms,
- 3** optimizuos techninius sprendimus, užtikrinančius palankiausių sąnaudų ir naudos santykį energijos vartojimo efektyvumo didinimui daugiabučiuose namuose.

Šis metodas bus išbandytas penkiose šalyse. Tai geriau atskleis energetinio skurdo mažinimo galimybes ir potencialą.

Penkios šalys, kuriose vyks bandomieji projektai, atspindi „ComAct“ geografinę aprėptį. Čia ir Vidurio Europos regionas (atvejis Vengrijoje), Pietryčių Europos regionas (atvejis Bulgarijoje), Vakarų Balkanų regionas (atvejis Šiaurės Makedonijos Respublikoje), Baltijos šalys (atvejis Lietuvoje) ir šalia ES esanti buvusi sovietinė respublika (atvejis Ukrainoje).

1

Patiriančių energetinį skurdą namų ūkių nustatymas

SUINTERESUOTOSIOS ŠALYS IR BENDRUOMENĖS

Suinteresuotųjų šalių ir bendruomenių įtraukimas

FINANSAI

Esamų ir(arba) naujų finansinių priemonių, tinkančių mažas pajamas gaunančioms šeimoms, pritaikymas

TECHNINIAI SPRENDIMAI

Optimalių techninių scenarijų kūrimas

2

Poveikis trimis kryptimis

3

Testavimas, kaip „ComAct“ modelis padeda mažinti energetinį skurdą:

Bandomieji diegimai
Vengrijoje, Bulgarijoje,
Lietuvoje, Šiaurės
Makedonijos
Respublikoje ir
Ukrainoje

BANDOMIEJI PROJEKTAI

Kiekvienoje iš penkių „ComAct“ bandomųjų projektų diegimo vietų bus žmogiškuosius resursus telkiantis Resursų centras, glaudžiai bendradarbiaujantis su būstų savininkų bendruomenėmis bei atliekantis tilto vaidmenį tarp šių bendruomenių ir platesnių suinteresuotųjų šalių grupių.

Energetinį skurdą patiriančių namų ūkių daugiabučiuose poreikių įvertinimas

Finansinių schemų pritaikymas ir pagerinimas

Techninių sprendimų optimizavimas

Suinteresuotųjų šalių įtraukimas

Namų savininkų bendrijų stiprinimas, gyventojų bendruomenių įgalinimas

POVEIKIS

Energijos taupymas

Šiltnamio efektą
sukeliančių dujų
išmetimo mažinimas

Didesnės investicijos į
tvarią energetiką

Būstų savininkų
įtraukimas

Platesnis projekto
rezultatų panaudojimo
potencialas

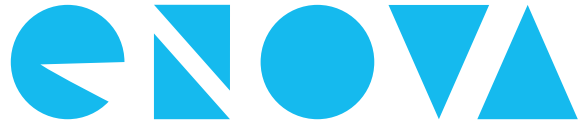
Indėlis siekiant ES ir
nacionalinių tikslų,
susijusių su energetinio
skurdo mažinimu

PARTNERIAI

LVOA

ALLIANCE OF
LITHUANIAN CONSUMER
ORGANIZATIONS

CONSULTANTS AND ENGINEERS
INSPIRED BY THE FUTURE

Habitat
for Humanity®

KONTAKTAI

WWW.COMACT-PROJECT.EU

ComAct project

@ComActProject

Projektas finansuojamas Europos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizon2020“ lėšomis, paramos sutarties Nr. 892054.

Visa atsakomybė už šio leidinio turinį tenka autoriams. Jame nebūtinai atspindima Europos Sąjungos nuomonė. Nei EASME, nei Europos Komisija nėra atsakingi už šiame leidinyje pateiktos informacijos naudojimą.